

la. Zaviđajući kršćanima koji su se pričešćivali piše on o sebi: "Ja sam se jedva usudio pomiješati među one koji su dolazili svakog petka u Korizmi da u počitanju ljube trnovu krunu Gospodinovu."

Dakako da pojedinačno ljubljenje križa malo dulje traje i zahtijeva nešto veći napor dušobrižnikov i u pripremanju i u izvođenju svetih obreda. Treba se pobrinuti za red, treba reći nekoliko riječi o hrabrenja vjernicima, treba unijeti žarku i toplu dušu u sveti obred.

Pažljivo razmišljanje Eterijina opisa mnogome će dušobrižniku otkriti nove vidike obreda koji je on više puta vršio, a da nije dosta o njemu razmišljao.

=====

LITURGIČNI DOKUMENTI PIJA XII

4. Vsi se še spominjamo, s kakšnim veseljem so prijatelji liturgije in s kakšno skepsu so mnogi duhovniki sprejeli v letu 1951 OBNOVO VELIKONOČNE VIGILIJE. Dovoljena je bila prvič le za to leto za poskušnjo, naslednje leto spet za poskušnjo za tri leta. Medtem so v Rim prihajale prošnje škofov in duhovnikov, naj se reformira ves VELIKI TEDEN. Komisiji za liturgično reformo je Pij XII. naročil, naj izdelala predloge za celotno reformo. Leta 1953 so bili predlogi za zadnje tri dni izdelani, toda resna bolezen Pija XII. je objavo preprečila. Zopet je bila za eno leto dovoljena le velikonočna vigilija. Komisija je imela čas, da tako temeljite posege

v liturgijo dobro predela. Dne 19. julija 1955 je o celotni reformi razpravljala izredna seja kardinalov obredne kongregacije, na kar je ista kongregacija s splošnim dekretom MAXIMA REDEMPTIONIS NOSTRAE MYSTERIA dne 16. novembra 1955 izdala obvezen ORDINO HEBDOMADAE SANCTAE INSTAURATUS, in mu dodala posebno instrukcijo za pravilno izvajanje. Nagibi za obnovo so bili tudi tokrat pastoralni: ker so bili obredi velikega tedna v zgodovine preneseni na dopoldan in zadnji trije dnevi velikega tedna od Urbana VIII. niso več zapovedani prazniki, se verniki lepih obredov niso mogli več udeleževati. "To pa je treba zelo obžalovati. Liturgični obredi svetega tedna so edinstveno veličastni, v njih je pa tudi posebna zakramentalna moč in učinkovitost, s katero morejo pojiti krščansko življenje; ne morejo jih nadomestiti dovolj tiste pobožnosti, ki jih navadno imenujemo izvenliturgične in jih opravljamo v popoldanskih urah svetega tridnevja", pravi dekret.

Zaradi nekaterih praktičnih težav, zlasti v manjših cerkvah, kjer ni več duhovnikov, je dne 1. februarja 1957 obredna kongregacija izdala UREDBE IN POJASNILA za opravljanje obredov velikega tedna; v njih so odredbe za uporabo preprostega obreda, ki ga moremo porabljati pod dvema pogojevma da imamo dovolj strežnikov in da so ti dobro poučeni.

Obnovljeni veliki teden nam nalaga pastoralne naloge, ki jih ne moremo še povsem najbolje izvajati. Slovenske škofije so za duhovnike, cerkovnike in strežnike

izdale kratko "vodilo za opravljanje obredov velikega tedna po preprostem obredu". Dalmatinske škofije so dobile dragoceno pravico, obhajati liturgijo velikega tedna, razen maše, v domačem jeziku. Naša želja in prošnja je, da bi bilo skoraj to mogoče v vseh naših škofijah.

5. Na god svetega Pija X. dne 3. septembra 1958 je obredna kongregacija izdala INSTRUKCIJO O SVETI GLASBI IN SVETI LITURGIJI. To ni navadno navodilo, temveč obvezen dekret, kakor je povedano na koncu instrukcije. Uvod celo namigava, da prejšnji predpisi in navodila glede cerkvene glasbe, ki sta jih dala Pij X /1903/ in Pij XI v apostolski konstituciji Divini cultus dne 20. decembra 1928, žal, nista bili izvedeni. Instrukcija je zbirka dokumentov in predpisov, ki naj jih zdaj vzamemo zares. V njej se prvič v uradnih cerkvenih dokumentih omenja "komentator" - naš prvi molivec. - Ker je instrukcija dolga, pri nas še ni bila objavljena v celoti. Hrvaški prevod bo v kratkem izdal ILO.

6. Nepričakovano je obredna kongregacija dne 23. marca 1955 izdala splošni odlok o POENOSTAVLJENJU RUBRIK, s katerim je brevir precej in mašo nekoliko skrajšala. Odlok je prehodni, šele začetek reforme celotnega kodeksa rubrik, zato nujno kompromisen. Namen je bil, da bi duhovniki, ki se jim dolžnosti apostolata vsak dan množe, lahko mirneje in z večjim pridom opravljali svojo prvo dolžnost, molitev. Tudi to poenostavitev je izdelala komisija za liturgično obnovo; ta se v tem

odloku prvič uradno omenja. Poglavitni namen odloka ni, da bi nekaj minut pridobili za druga duhovniška opravila ali celo za zabavo, temveč da bi molili brevir i opravljali mašo bolj zbrano in bolj pobožno, da bi imeli za molitev potrebni srčni mir in več časa porabili za osebno molitev.

Poenostavitev je bila le razveseljiv začetek, za kler prijetna olajšava. Davno željo episkopata po celotnem novem kodeksu rubrik je pa izvedel sedanji papež Janez XXIII, ki je dne 25. julija 1960 z apostolskim pismom RUBRICARUM INSTRUCTUM odobril nove rubrike za brevir in misal.

Stavba liturgije se obnavlja modro in vztrajno. Cerkev se sama v sebi notarnje obnavlja in pomlaja. Nedvomno ŽIVIMO V VELIKIH ČASIH CERKVENE ZGODOVINE. Z velikimi upi pričakujemo odločitve prihodnjega cerkvenega zbora o liturgičnih zadevah.

+++++

DIJECEZANSKI I REDOVNIČKI KLER

Naš je list otvoren svim liturgijskim i pastoralnim problemima. U praktičnim poteškoćama i u izmjeni misli tema naslova nije rijetka. Imā ih koji u tom pogledu žele neke promjene i očekuju ih od koncila. Malo će učiniti paragrafi ako ne vlada pravi duh kod dijecezanskog i redovničkog klera. Kakav bi taj duh trebao biti, evo mišljenja kard. SCHUSTERA, revnog pastira velike dijeceze i uzornog mona-